

kazala divjemu Turku, to tudi prostemu kmetu daje spoznati, kaj imamo Slovani tudi doma pričakovati od nje. Vse, kar se o tem govori in misli, ne sme se zapisati. To pa smemo zapisati, da si bo zaupanje sama izpodkopavala tista vlada, ki bo zoper ustajo. Sad bo žela ob volitvah. Je li mogoče, da, kdor želi Slovanom v Ercegovini in Bosni Turški jarem, da bi se Slovani v Avstriji drugače, bolje delal, jim kaj boljšega želel? Ne, ne! kdor onim želi tuj jarem, želi ga tudi nam. Prijatelji Turku tudi nas tlačijo pod tuji jarem tujega jezika, tujih šeg. Prijatelji Turku tudi v svobodni in enakopravni Avstriji nam Slovanom hočejo gospodovati po tuje. Zakaj naše gosposke, posebno sodnija, ki ima sveto nalogo delati pravico, še vedno slovenskega kmeta trpinči s tujim jezikom, katerega on ne razume? Je li to pravično? Kakor Turškim kristijanom, dajale so se tudi nam obljube, zagotovila, pa izpolnjujejo se — razun malih izjem — še vedno po Turški!

Če bi do sedaj še ne bili izgubili vse vere v pomoč od zgoraj, moramo jo zdaj, ko vidimo, da naši zoperniki so prijatelji celó Turku. Komur vera ne blaži srca, rad se strastim vdá.“

Magjari in Bosniško-Ercegovinska ustaja.

Pod tem naslovom je Zagrebški „Obzor“ prinesel članek v svojem 205. listu, ki grdemu in surovemu obnašanju Magjarskih časnikov in osobito „Pester Lloyd“ o ustaji Bosniški in Ercegovinski z možato besedo kliče: quousque tandem?

„Veliko besedo na Ogerskem ima časnikarstvo, in glavni organ vladajoče stranke je „Pest. Lloyd“, katerega ureduje — čifut (jud). „Pester Lloyd“ in „Neue fr. Presse“ prava sta brata in posebno zdaj o Bosniški in Ercegovinski ustaji divno harmonirata. Zveza in tesno prijateljstvo nove „Presse“ s Turško vlado ni nič novega; ta časnik je tako dobro poznan zaradi tega, kakor so poznane poulične ženske po svojem zaslužku; nikdo se tedaj o njem ne čudi, da kaže tako ljubav do Turka; al celó tako surov vendar ni, kakor je „Pester Lloyd“. Ta, kedar piše na korist Turku, piše prav po načinu „Azijatske kulture“, ki v krvi Magjarov se pretaka in odgovarja popolnoma naravi njegovih zaveznikov in prijateljev Turkov. „Pest. Lloyd“ pravi, da bi treba bilo dogodbe v Bosni in Ercegovini staviti v rubriko tatvine, razbojstva in ubojstva!! — Da je ta časnik napisal tako surovost, ni mu sicer zameriti, vsaj mu po možganih še roji podoba Šubri Jožija in Rože Šandora, teh divjakov Ogerskih, proti katerima je trebalo poslati celo armado, in ker še dandanes svet ni pozabil strahote divjaštva, ki so ga Magjari počenjali leta 1848 in 1849 v Bački in Banatu, ko so se borili za „svobodo Ogersko“. Nam ne pride na misel to Magjarsko borbo l. 1848 in 1849 krstiti tako, kakor „P. Lloyd“ psuje sedanjo ustajo v Bosni in Ercegovini, čeravno bi preje zaslužila to ime, ker njej je bil povod sebičen, začel se iz pohlepe ene stranke, in brez blagega navdušenja. — Al — piše „Obzor“ — vsemu je enkrat konec; tako tudi takošno postopanje Magjarskega časnikarstva prisili nas do tega, da bode konec Hrvaške potrpežljivosti.“

In mi — gledé na neizmerne psovke „Neue freie Presse“ in njenih nemških pajdašev — isto rečemo po nemški prislovice: „Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht“. Naj damo čitateljem našim le en košček „Lloydove“ brutalitete za pokušnjo, kakor on piše o ustaji slovanskih kristijanov na Turškem:

„Derlei Tumulte behandelt man nicht als politische oder militärische Ereignisse, sondern im Notigenthelle des Blattes neben Raub, Mord, Diebstahl und anderen interessanten Vorkommnissen

des Tages. Die ganze Bewegung in der Hercegovina war also, wie wir es gleich anfangs an dieser Stelle gesagt, eine agrarische, die von einigen Bagabunden und Taugenichtsen zu einer politischen hinaufzuschrauben versucht wurde und die beim ersten energischen Auftreten der Regierungstruppen feig, elend und jämmerlich zusammenbrach.“

Oesterreich und die Südslaven.

Pod tem naslovom (slovenski rečeno „Avstrija in Jugoslovani“) je ravnokar v Zagrebu v nemškem jeziku prišla majhna brošurica na svitlo, katera z mirno besedo in zgodovinsko utrjeno kaže, naj bi Avstrija v tem za njo jako važnem trenutku ne igrala slepe miši, ampak na prid obeh svojih držav pokazala, da hoče dednica biti Bosne in Ercegovine. Pisatelj na koncu te brošurice pravi, da je namenjena posebno na adresu ministra vnanjih zadev grofa Andrassy-a ter sklepa svoj opomin s temi besedami: opomin ta izvira iz srca, katero je z vsemi nitkami navezano na veliko Avstrijsko očetnjava — iz srca patrijota, ki sicer vé, kdor ima krmilo državno v rokah, ne more lahkomisljeno prezirati pomislikov in težav, pa vendar se boji, da ne bi, kedar nevarnost preti, vsa prihodnost pod zeló šla.

Mnogovrstne novice.

* *Velikansk pogreb neke Egiptovske princesinje.* V Aleksandriji je umrla princesinja Hanem Zainub, hči namestnega kralja Egiptovskega; truplo njeno so pripeljali v Kairo, kjer je imela biti pokopana. Princesinja, še ne 15 let stara, je bila omožena z Ibrahim-pašo, sinom Ahmed paše; 5. dne u. m. pa je v palači Ramleh namestnega kralja v Aleksandriji, hčerko porodila. Koj po porodu je njen soprog podal se na potovanje po Evropi. Čez 14 dni je za legarom (tifusom) zbolela in drugi dan že umrla. Že isti dan so umrlo iz Aleksandrije pripeljali v Kairo. V sprevodu so jo skoro vsi prebivalci do kolodvora spremili; med tem sprevedom je bilo več tisoč lir med ubogo ljudstvo razdeljenih. Drugo jutro so truplo prenesli v mošejo (mohamedansko cerkev) Rilah, kjer so jo pokopali. Čeravno je bilo pota do tje celó malo, trajal je vendar spreved celo poldrugo uro. Red tega spreveda bil je ta-le: V prvi vrsti je šlo 24 bivolov in 30 velbljudov, ki so kruh, dateljne, kuhano meso in sočivje nesli; za temi je prišlo 20 vozov naloženih s sodci vode in sirupa. Vse to je bilo med sprevedom med uboge razdeljeno. Vrh tega so skoplenci še 450.000 srebernega denarja med ljudstvo pometali. Za vozovi in živino je šlo 3000 duhovnikov, med katerimi so bili nekateri vsi v svili in zlatu, drugi pa napol goli; vsi so molili in pa z rokami ploskali. Za njimi je šla rodovina umrle in pa množica visocih državnikov; za tem pa so nesli trugo princesinje iz priprostega lesa narejeno, na kateri so ležale njene lepotije nad 3 milijone gold. našega denarja vredne. Truplo princesinje bilo je zašito v belo plahto. Trugo so v sredi mošeje v grob položili. Brž potem, ko je bilo to storjeno, so duhovniki blizo pokopališča zaklali onih 24 bivolov, jih spekli in jedli. Duhovniki so še celih 7 dni ostali blizo groba in neprenehoma molili za pokojnico. — No, to je pogreb, da je kaj vreden!

* *Petdesetletnica železnic* se bode ta mesec v Darlingtonu na Angleškem slovesno obhajala; na to slovesnost se pričakuje nad 1000 povabljenih gostov. Prva železnica, na kateri je začela moč vodnega sopara vozove goniti, šla je iz Stoektona v Darlington; odprla se je pa septembra meseca leta 1825, tedaj pred 50 leti. V Avstriji takrat nismo še imeli železnic